

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1982/365
KARAR NO : 1983/641

K A R A R

ÖZET : Uyuşmazlık Mahkemesi'nce 2247 sayılı yasa'nın 19.maddesine göre yapılan başvuru sonucu görevli yargı yeri belirlenmesine rağmen verilen görevsizlik kararının yasa ve yonteme aykırılığı nedeniyle kaldırılması gerektiği hk.

Davacı : K.H.
Sanık : Mımtaz Yavuz

O L A Y : Evren yayınları tercümanı olan sanığın Stalin tarafından yazılan sağ ve sol sapmalar isimli kitabın Türkçe'ye çevirdiği ve 26-5-1976 günü yayınlanan bu kitapta komünizmin övüldüğü ileri sürülerek TCK.nun 142/1-4.ve 173/son.maddelerine göre cezalandırılması istemiyle İstanbul 3.Ağır Ceza Mahkemesi'ne kamu davası açılmış,anılan mahkeme 15-10-1979 gününde,1977/579,1979/268 sayı ile; davanın sıkıyönetim askeri mahkemesinde görülmesi gerektiğini belirterek görevsizlik kararı vermiş,dosyanın intikal ettiği İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesi: 10-9-1980 gününde,1980/297 esas sayı ile; davada Adli Yargı yerinin görevli olduğu kanısıyla 2247 sayılı yasa'nın 19.maddesine göre Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurulmasına karar vermiş,Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü'de 22-12-1980 gününde,1980/523-587 sayı ile; suçun,sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu ve 1402 sayılı yasa'nın 13/b.maddesindeki bağlantı koşulunu içerdiği gerekçesiyle,davada askeri yargı yerini görevli kılarak sıkıyönetim askeri mahkemesinin başvurusunu reddedip görev sorununu kesin olarak çözümlenmiştir.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesi: 20-10-1981 gününde,1980/297, 1981/910 sayı ile; Uyuşmazlık Mahkemesi'nin daha sonra verdiği kararla görüşünü değiştirdiği ve bu tür davaların Adli Yargı yerinde görülmesini karara bağladığı,olayda 1402 sayılı yasa'nın 13/a-b.maddesindeki süre ve bağlantı koşullarının gerçekleşmediği gerekçesiyle görevsizlik kararı vererek dosyayı Uyuşmazlık Mahkemesi'ne göndermiştir.

Böylece; her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında, 2247 sayılı yasa'nın 14.maddesinde belirlenen olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuş ve dava dosyası Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın 3-5-1982 günlü,1982/1527 sayılı yazısı ile gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına Yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü; Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda,Y.İsmet Ayer,Ali Suat Erkoç, Mustafa Aksoy,Osman Kayacan,Ergun Argon ve Yavuz T.Özgen'in katılmaları ile yaptığı, 28-11-1983 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi M.İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya,Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Duzmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Mustafa Güzel'in Askeri Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü.

Olayda kesinleşmiş görevsizlik kararı ile dosya kendisine gelen Askeri Yargı yerinin; 2247 sayılı yasa'nın 19.maddesine göre yaptığı görevli yargı yerinin belirlenmesi yolundaki başvuru,Uyuşmazlık Mahkemesi'nce incelenmiş ve görev konusu kesin olarak çözümlenerek davanın Askeri Yargı yerinde görülmesi gerektiği karara bağlanmıştır.

Anayasa'nın 158. ve 2247 sayılı yasa'nın 1.,20.ve 28.maddeleri,Uyuşmazlık Mahkemesi kararlarının nitelik ve bağlayıcılığını belirtmekte ve Uyuşmazlık Mahkemesi'nin bir danışma kurulu olmayıp görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkili bir yüksek mahkeme ve yargısal karar veren bir kuruluş olduğunu vurgulamaktadır.

Bu itibarla; Askeri Yargı yerinin, Uyuşmazlık Mahkemesi'nin anılan kararının yeniden gözden geçirilmesi sonucunu doğuracak biçimde görevsizlik kararı vermesi, 2247 sayılı yasa'nın öngördüğü kurallarla bağdaşmaz.

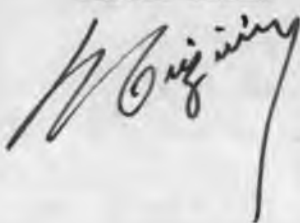
Kaldığı; Uyuşmazlık Mahkemesi kararı 1402 sayılı yasa'da 2301 sayılı yasa ile yapılan değişiklik de gözönünde tutularak ve bu değişiklikten sonra verilmiştir.

Bu nedenle, görev konusu kesin olarak çözümlendiğinden,bu konuda yeniden karar verilmesine yer olmadığına,İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

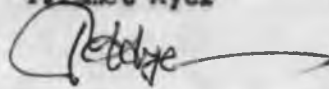
Başkan Servet Tüzün bu görüşe katılmamıştır.

SONUC :İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesi'nin 2247 sayılı yasa'nın 19.maddesi uyarınca 10-9-1980 günlü,1980/297 esas sayılı başvurusu üzerine,Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü'nün 22-12-1980 günlü,1980/523-587 sayılı kararı ile 1402 sayılı Sıkıyönetim Yasa'sının 13.maddesinde 2301 sayılı yasa ile yapılan son değişiklik de nazarı itibare alınarak davaya Askeri Yargı yerinde bakılması gerektiği şeklinde görevli yargı merci belirtildiğine göre,bu konuda yeniden karar verilmesine yer olmadığına ve ancak,İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesi'nce yasa ve yonteme aykırı olarak verilen 20-10-1981 günlü,Esas-1980/297,karar-1981/910 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına,Başkan Servet Tüzün'ün karşı oyuyla ve oyçokluğuyla 28-11-1983 gününde kesin olarak karar verildi.

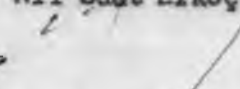
Başkan
Servet Tüzün

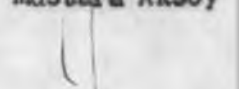
Uye
Y. İsmet Ayer

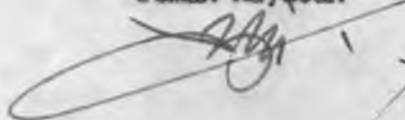
Uye
Ali Suat Erkoç

Uye
Mustafa Aksoy

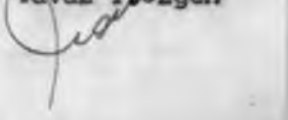
Uye
Osman Kayacan

Uye
Ergun Arçon

Uye
Yavuz T. Özgen

S.Y.

Pr 7.12

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1982/365
KARAR NO : 1983/641

KARŞI OY

Bu konuya ilişkin görüşüm 29-Mart-1983 günlü ve 18002 sayılı Resmi Gazete-
de yayınlanan 29-11-1982 günlü, Esas-1981/1471, Karar-1982/802 sayılı karara ekli
karşı oy yazısında ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

Aynı gerekçelerin burada yinelenmesine gerek görmüyorum ve o kararda belir-
tilen görüşlerle bu karardaki çoğunluk görüşüne katılmıyorum.

Başkan
Servet Tüzün

S.Y.